

SPRAWOZDANIE
PRZEWODNICZĄCEGO GMINNEGO ZESPOŁU INTERDYSCYPLINARNEGO
ds. PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
Z REALIZACJI W 2013 ROKU
GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR
PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2011-2016 W MIEŚCIE I GMINIE KOLBUSZOWA

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminie Kolbuszowa w składzie:

1. Małgorzata Hariasz – przedstawiciel Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej
2. Helena Chmielowiec – przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej
3. Beata Chmielowiec – Przedstawiciel Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej
4. Krystyna Futyma – przedstawiciel Zespołu Oświatowego w Kolbuszowej
5. Halina Kiwak – przedstawiciel Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kolbuszowej
6. Katarzyna Chudzik – przedstawiciel Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej
7. Anna Stącel – przedstawiciel Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kolbuszowej
8. Renata Bomba – przedstawiciel Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Kolbuszowej
9. Ewa Wójcicka – przedstawiciel Parafialnego Zespołu Caritas w Kolbuszowej

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Miasta i Gminy Kolbuszowa na lata 2011 – 2016.

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego podejmowane w 2013 r. to:

- diagnoza problemów przemocy w rodzinie,
- integrowanie i koordynowanie działań jednostek wchodzących w skład Zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
- inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym,
- inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

W celu rozwiązywania problemów przemocy w rodzinie Zespół Interdyscyplinarny powoływał Grupy Robocze do pracy w indywidualnych przypadkach. Skład Grupy Roboczej ustalany był przez Przewodniczącego Zespołu po przeanalizowaniu informacji zawartych w formularzu Niebieska Karta A dotyczącego danej rodziny.

W skład Grup Roboczych wchodził przedstawiciele: Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kolbuszowej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej, Komendy Powiatowej Policji w Kolbuszowej, Zespołu Oświatowego w Kolbuszowej, Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Kolbuszowej, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej, Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Kolbuszowej.

Skład Grup Roboczych ustalany był w zależności od potrzeb wynikających z problemów występujących w indywidualnych przypadkach. W tym celu Przewodniczący zwracał się do przewodniczących grup roboczych o wskazanie instytucji, których przedstawiciele będą bezpośrednio zaangażowani w rozwiązanie problemu rodziny w ramach Grupy Roboczej. W 2013 roku odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.

W 2013 r. w Gminie Kolbuszowa sporządzono 30 „Niebieskich Kart A”. Zespół Interdyscyplinarny wszczynał procedury po otrzymaniu zgłoszeń - wpłynięciu wypełnionego formularza „Niebieska Karta – A” od: przedstawicieli Policji (25 zgłoszeń), jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (5 zgłoszeń). Zjawisko przemocy w rodzinie w Gminie Kolbuszowa wystąpiła w 69 rodzinach. W 29 rodzinach przemoc zarejestrowano raz w roku, w 28 rodzinach zdarzenia takie wystąpiły od 2 do 5 razy a w 12 rodzinach 6 razy w roku lub częściej. Najczęściej zgłaszane przez osoby pokrzywdzone formy przemocy to: przemoc fizyczna, przemoc psychiczna/emocjonalna, przemoc ekonomiczna, zaniedbanie.

W 2013 roku w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego pracowały 72 grupy robocze, z których 23 grupy utworzono w ubiegłym roku. Postępowanie dotyczyło 138 osób poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie. Osoby poszkodowane to przede wszystkim

kobiety - 74 osoby (w tym 22 to osoby starsze lub niepełnosprawne) i dzieci – 49 osób (w większości do 13 r. ż.). Nieco ponad 20 % spośród osób poszkodowanych to mężczyźni – 15 osób (w tym 7 to osoby starsze lub niepełnosprawne).

Spośród 73 osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie zdecydowana większość to mężczyźni (69 osób – 95 %) a 4 osoby to kobiety.

Podczas posiedzeń grup roboczych sporządzono 22 „Niebieskie Karty C” i 24 „Niebieskie karty D”.

W 2013 r. Zespół Interdyscyplinarny na wniosek członków Grup Roboczych zakończył 32 postępowania, w tym:

- 29 postępowań na podstawie § 18 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”

- 3 postępowania na podstawie § 18 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

Według danych pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w 2013 r. prowadzili następujące działania pomocowe na rzecz osób uwikłanych w problem przemocy w rodzinie:

1. działania podjęte wobec osób doświadczających przemocy w rodzinie:

podjęte działania	liczba osób
praca socjalna	122
skierowanie do grupy wsparcia	14
pomoc finansowa i rzeczowa	32
dożywianie	15
skierowanie, motywowanie do udziału w spotkaniach otwartych dotyczących problematyki przemocy w rodzinie	18
motywowanie do podjęcia terapii rodzinnej	15
skierowanie na indywidualne konsultacje (psycholog, terapeuta rodzinny)	6
zgłoszenie rodziny do objęcia pracą asystenta rodziny	1
pomoc w podjęciu zatrudnienia	1
skierowanie do projektu „Konferencja Grupy Rodzinnej”	1
motywowanie do podjęcia leczenia w poradni	1

uzależnień	
------------	--

2. działania podejmowane wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

podjęte działania	liczba osób
motywowanie do udziału w programie korekcyjno- edukacyjnym	3
zgłoszenie do udziału w projekcie „Konferencja Grupy Rodzinnej”	1
praca socjalna, monitoring	62
pomoc finansowa i rzeczowa	11
motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego	22
motywowanie do podjęcia leczenia psychiatrycznego	7
skierowanie do Centrum Integracji Społecznej	2
kierowanie i motywowanie do podjęcia terapii małżeńskiej	2
motywowanie do udziału w spotkaniach otwartych	4
motywowanie i kierowanie do indywidualnych konsultacji (psycholog, terapeuta rodzinny)	3

3. działania podejmowane wobec świadków przemocy w rodzinie

podjęte działania	liczba osób
praca socjalna	13
rozmowa z pedagogiem szkolnym	2
rozmowa, kierowanie na spotkania otwarte dotyczące problematyki przemocy w rodzinie	2
pomoc finansowa	4
skierowanie do poradni psychologiczno – pedagogicznej	1
pomoc rzeczowa, dozywianie	4

Zespół Interdyscyplinarny działając na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie dokonał 6 zgłoszeń o powzięciu podejrzenia o

popelnieniu ściganego z urzędu przestępstwa z użyciem przemocy w rodzinie. Zgłoszenia przekazano do Prokuratury. Także Ośrodek Pomocy Społecznej przekazał 2 takie zgłoszenia do prokuratury oraz 5 zgłoszeń na Policję.

W 2013 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kolbuszowej realizował Program współfinansowany ze środków MPiPS pod nazwą „Nie dla przemocy w Gminie Kolbuszowa o całkowitej wartości 29784 zł (w tym 8784 zł wkładu własnego). Celem programu było podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W ramach projektu zrealizowano: diagnozę zjawiska przemocy, określenie skale osób zagrożonych przemocą na terenie gminy, utworzono punkt konsultacyjny, utworzono i wspierano funkcjonowanie grupy wsparcia, zorganizowano cykl otwartych spotkań i pogadanek oraz opracowano i rozkolportowano informator o przemocy.

4 pracowników socjalnych Ośrodka wzięło udział w 6-cio dniowych bezpłatnych szkoleniach pod tytułem: „Profilaktyka przemocy, 5-ciu pracowników korzystało ze szkolenia „Praca z ofiara i sprawca przemocy” oraz jeden z pracowników skorzystał ze szkolenia „Zadania służb pomocowych w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”. Za w/w szkolenia Ośrodek Pomocy zapłacił łącznie 780 zł.

Ze statystyk policyjnych wynika, że na terenie Miasta i Gminy Kolbuszowa w 2013 r. przeprowadzono 23 interwencje domowe objęte procedurą „Niebieskie Karty”. W stosunku do roku 2012 było to o 33 interwencji mniej co stanowi spadek o ok. 58,92%. Jak wynika z danych zarejestrowanych przez KPP w Kolbuszowej najczęściej przemocy wobec osób najbliższych dopuszczali się mężczyźni będący pod wpływem alkoholu. Takich przypadków było 14 w 8 przypadkach osoba podejrzana o stosowanie przemocy wobec osób najbliższych oddaliła się z miejsca przed przybyciem Policji. W tej sytuacji nie można jednoznacznie stwierdzić, czy sprawca był pod wpływem alkoholu, jednak opierając się na oświadczeniach osób będących poszkodowanymi można uznać, że tak. Do Izby Wytrzeźwień w Rzeszowie zostało przewiezionych 13 sprawców.

Według danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej w 2013 r. w ramach prac w Zespole Interdyscyplinarnym i Grupach Roboczych członkowie Komisji przeprowadzili 62 rozmowy z osobami nadużywającymi alkoholu, z czego 30 osób było sprawcami przemocy, wobec których prowadzona jest procedura „Niebieskiej Karty”. W wyniku przeprowadzonych rozmów do dobrowolnego leczenia zmotywowano 15 osób nadużywających alkoholu, w tym 10 osób będących sprawcami przemocy. Do Sądu – Prokuratury skierowano 15 wniosków o leczenie w tym 10 wniosków dotyczących sprawców przemocy. We wszystkich grupach roboczych zwoływanych przez

Przewodniczącego Zespoły Interdyscyplinarnego, gdzie sprawcy przemocy działali pod wpływem alkoholu brali udział członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kolbuszowej /p. Barbara Jabłońska, p. Helena Chmielowiec, p. Ewa Sęczkowska, p. Maria Kukuła/. Z danych GKRPA wynika, że ze środków Komisji zapłacono 12093,00 zł za pobyt 51 osób nietrzeźwych w Izbie Wytrzeźwień w Rzeszowie, nieściągalnych w trybie egzekucji, z czego 41 osób było sprawcami przemocy domowej za które zapłacono 9 901,00 zł. Niektórzy sprawcy przemocy przebywali w Izbie Wytrzeźwień po kilka razy w ciągu roku.

W pracę Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych zaangażowany był również Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej. W ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie kurator zawodowy Sądu Rejonowego w Kolbuszowej – Anna Stącel uczestniczyła w 3 posiedzeniach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego i 3 spotkaniach grup roboczych, spośród których wszystkie dotyczyły przemocy w rodzinach objętych postępowaniem wykonawczym kuratora rodzinnego. W ramach przyjętych działań wobec wspomnianych rodzin kurator rodzinny przeprowadzał rozmowy dyscyplinujące, motywujące i wychowawcze z osobami nadużywającymi alkoholu stosującymi przemoc, udzielał informacji sprawcom przemocy na temat możliwości udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym.

Parafialny Zespół Caritas w Kolbuszowej, którego przedstawiciel również bierze udział w pracy Zespołu Interdyscyplinarnego udzielał pomocy rodzinom dotkniętym przemocą. Była to pomoc finansowa o łącznej wartości ok. 700,00 zł oraz pomoc żywnościową.

W pracy Grup Roboczych uczestniczą przedstawiciele oświaty tj. pedagodzy szkolni lub nauczyciele ze szkół do których uczęszczają dzieci i młodzież z rodzin dotkniętych problemem przemocy.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolbuszowej w 2013 r. prowadziło działania mające na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko rozumianą profilaktykę przemocy. Działania te były skierowane zarówno do osób doświadczających przemocy, do świadków przemocy, do osób stosujących przemoc oraz do mieszkańców powiatu kolbuszowskiego.

W ramach działań skierowanych do osób doświadczających przemocy przy PCPR działa grupa wsparcia, która liczy obecnie 16 osób, w tym 5 Pań z Gminy Kolbuszowa. Ponadto osoby doświadczające przemocy w rodzinie korzystały z konsultacji, poradnictwa i wsparcia, udzielanych przez pracownika socjalnego, konsultanta ds. przeciwdziałania

przemocy w rodzinie, radcą prawnego, jak również psychologa. Udzielono łącznie - 456 porad terapeutycznych, psychologicznych i prawnych, z których skorzystało - 126 osób (w tym osoby i rodziny z terenu Gminy Kolbuszowa).

Rodziny zagrożone problemem przemocy oraz z problemami opiekuńczo – wychowawczymi mogły uczestniczyć także w Konferencji Grupy Rodzinnej, nowej metodzie pracy z rodziną współfinansowanej ze środków EFS, w ramach realizowanego przez PCPR projektu: „Program aktywizacji społecznej w powiecie kolbuszowskim”. Z takiej formy pomocy w 2013 r. skorzystało 6 rodzin zagrożonych problemem przemocy, w tym 3 rodziny z Gminy Kolbuszowa.

W mieszkaniu Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Niwiskach w roku 2013 przebywały 3 rodziny (7 osób), w tym: 1 kobieta i 1 dziecko z terenu Gminy Kolbuszowa. Wszystkie umieszczenia w mieszkaniu OIK nastąpiły na wniosek zainteresowanych.

W 2013 r. PCPR realizowało dwie edycje programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie. W przeprowadzonych programach udział rozpoczęły 22 osoby, a ukończyło 19 osób stosujących przemoc, w tym 8 osób z terenu Gminy Kolbuszowa. Liczba sprawców, którzy zgłosili się do PCPR w 2013 r. to 46 osób.

PCPR w 2013r. prowadziło też działania profilaktyczne w ramach Programu Osłonowego „Wspieranie Jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” dofinansowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Projekt „Uwaga przemoc! Chrońmy rodzinę.” realizowany był od września do grudnia 2013 r na terenie powiatu.

W ramach działań projektowych:

- Przeprowadzono akcję informacyjną i promocyjną; stworzenie i wydruk ulotek, plakatów i mini poradnika dla młodzieży. Ulotki te wraz z plakatami i mini poradnikami zostały rozpropagowane na terenie szkół podstawowych i gimnazjalnych powiatu kolbuszowskiego - mini poradnik - 1500 szt., ulotki - 3000 szt.
- Przygotowano lokalną kampanię społeczną na temat skutków zjawiska przemocy; rozpropagowanie źródeł informacyjnych po szkołach, GOPS-ach, ośrodkach zdrowia itp.; cykl 3 audycji w Radio Cmolas, ukazanie się artykułów w lokalnej prasie „Korso Kolbuszowskie”;

Na terenie Gminy Kolbuszowa zorganizowano:

- pogadanki i warsztaty na temat zjawiska przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy oraz zapobieganiu powielaniu negatywnych wzorców rodzinnych i

środowiskowych. Działaniem objęto 2 szkoły z terenu Kolbuszowej (Szkoła Podstawowa w Kolbuszowej Górnej i Zespół Szkół nr 1 w Kolbuszowej). Przeprowadzono w sumie 6 spotkań w klasach szóstych i 2 spotkania w klasach pierwszych gimnazjum.

- Zorganizowano spotkanie zespołu roboczego do tworzenia profilaktycznego programu promującego i wdrażającego prawidłowe metody wychowawcze dla rodzin dotkniętych przemocą, spośród członków grup roboczych – w którym wzięli udział członkowie grup roboczych z terenu Gminy Kolbuszowa.
- Zorganizowano konferencję podsumowującą działania projektu, podczas której wprowadzono wypracowany program w zakresie promowania prawidłowych metod wychowawczych do wykorzystania głównie przez poszczególne Zespoły Interdyscyplinarne w powiecie. W Konferencji wzięli udział przedstawiciele Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Kolbuszowa.

W 2013 roku również Polski Komitet Pomocy Społecznej, prowadził działania służące udzielaniu pomocy osobom dotkniętym przemocą. Zadania te zostały podjęte w ramach realizacji programu profilaktycznego pt. *„NIEPOKONANI Wspieranie inicjatyw oraz lokalnych koalicji na rzecz przeciwdziałania zjawisku przemocy domowej, w tym rozwoju infrastruktury pomocy instytucjonalnej poprzez wspieranie interdyscyplinarnych działań służących udzielaniu pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz oddziaływaniu na osoby stosujące przemoc”*. Główny cel programu był realizowany poprzez przeprowadzenie konkretnych działań polegających na udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom dotkniętym przemocą oraz oddziaływaniu na osoby stosujące przemoc.

Wszystkim zadaniom podejmowanym w ramach realizacji projektu, przyświecały cele szczegółowe, do których należą:

- wsparcie dla wychowanków świetlicy doznających różnych form przemocy
- pomoc uczestnikom grupy wsparcia dla osób doznających przemocy domowej działającej w PCPR w Kolbuszowej
- oddziaływanie na osoby stosujące przemoc - uświadomienie rodzicom ich roli w wychowaniu dzieci i odpowiedzialności za ich los.

Z danych zawartych w sprawozdaniu z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2016 wynika, że wszystkie instytucje zaangażowane w pracę Gminnego Zespołu

Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie podejmowały w 2013 roku skuteczne działania zmierzające do zmniejszenia zjawiska przemocy w rodzinie. Przytoczone dane wskazują na spadek liczby przypadków występowania przemocy w rodzinie. Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych dzięki współpracy wielu instytucji pomogła rozwiązać wiele problemów z jakimi borykają się rodziny naszego regionu.

Biorąc powyższe pod uwagę zasadnym jest kontynuowanie pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w kolejnych latach.